

ISSN:
3030-3311

JCWS

**Volume|2
Issue|7
September
2024**

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

OpenAIRE | EXPLORE

SUPPORT RESULT
JOURNALS

JOURNAL OF CONTEMPORARY WORLD STUDIES

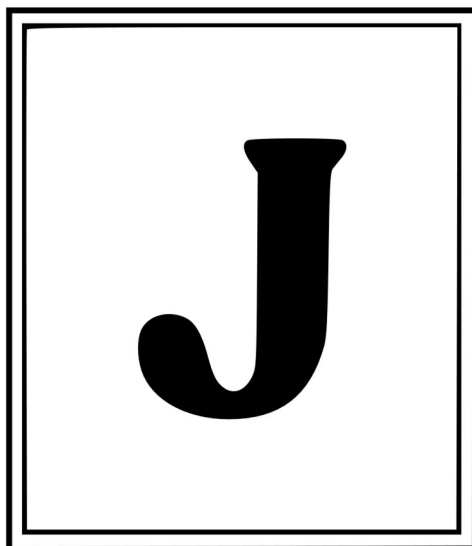
www.bestjournalup.com

VOLUME | 2 ISSUE | 7 SEPTEMBER | 2024

ТОМ | 2 ВЫПУСК | 7 СЕНТЯБРЬ | 2024

JILD | 2 SON | 7 SENTRYABR | 2024

ISSN: 3030-3311

JCWS

Scientific journal of “Journal
of Contemporary World
Studies”:

This collection has published articles accepted into the scientific journal “Journal of Contemporary World Studies” Part 7, 2024.

All articles within the Journal were assigned the unique DOI number and indexed in Zenodo, Open Aire, Google Scholar, Index Copernicus international scientific bases.

The materials of the journal can be used by professors, independent researchers, doctorates, undergraduates, students, teachers of lyceums and schools, scientific staff and all those interested in science.

Note! The authors are personally responsible for the veracity of the figures, reports, data in scientific articles included in the collection of journal Materials and the correctness of the quotes presented.

Научный журнал “Журнал
изучения современного
мира”:

В этом сборнике опубликованы статьи, принятые в научный журнал «Журнал изучения современного мира» № 2 за 2024 год, Часть 7.

Ко всем статьям в журнале был прикреплен уникальный номер doi, проиндексированный в международных научных базах zenodo, Open Aire, Google Scholar, Index Copernicus.

Материалы журнала доступны преподавателям, независимым исследователям, докторантам, магистрантам, студентам, преподавателям средних школ и колледжей, научным сотрудникам, а также всем, кто интересуется наукой.

Примечание! Авторы несут персональную ответственность за достоверность цифр, отчетов, информации в научных статьях, включенных в сборник материалов журнала, и правильность цитирования.

«Zamonaviy dunyo
tadqiqotlari jurnali» ilmiy
jurnali:

Ushbu to‘plamda «Zamonaviy dunyo tadqiqotlari jurnali» ilmiy jurnali 2024 yil 2-soni 7-qismiga qabul qilingan maqolalar nashr etilgan.

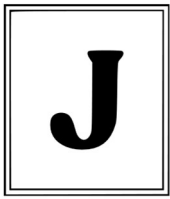
Jurnal tarkibidagi barcha maqolalarga DOI unikal raqami biriktirilib, Zenodo, Open Aire, Google Scholar, Index Copernicus xalqaro ilmiy bazalarida indekslandi.

Jurnal materiallaridan professor-o‘qituvchilar, mustaqil izlanuvchilar, doktorantlar, magistrantlar, talabalar, litsey-kollejlar va maktab o‘qituvchilari, ilmiy xodimlar hamda barcha ilmfanga qiziquvchilar foydalanishlari mumkin.

Eslatma! Jurnal materiallari to‘plamiga kiritilgan ilmiy maqolalardagi raqamlar, hisobotlar, ma’lumotlar haqqoniyligiga va keltirilgan iqtiboslar to‘g‘riligiga mualliflar shaxsan javobgardirlar.

Journal of Contemporary World Studies VOLUME 2, ISSUE 7, SEPTEMBER, 2024	Журнал изучения современного мира ТОМ 2, ВЫПУСК 7, СЕНТЯБРЬ, 2024 г.	Zamonaviy dunyo tadqiqotlari jurnali JILD 2, NASHR/ 7, SENTYABR, 2024
<p><u>EDITOR-IN-CHIEF</u> Soy Marina Petrovna Associate professor, PhD, Department of Economics and Tourism of the Jizzakh Branch of the National Mirzo Ulugbek University of Uzbekistan</p> <p><u>EDITORIAL BOARD</u> Bobanazarova Jamila Kholmurodovna Professor, Doctor of Economic Sciences, Jizzakh Polytechnic Institute</p> <p>Samadkulov Mukhammadjon Islom ugli Head of the Department "General Sciences", Associate Professor of the Yangiyer branch of the Tashkent Institute of chemistry and technology</p> <p><u>EDITORIAL SECRETARY</u> Saitov Sirojiddin Abduvalievich Senior lecturer of the Department of Economics and tourism of the Jizzakh branch of the National University of Uzbekistan named after Mirzo Ulugbek</p> <p><u>PRINTMAKER</u> Kamolov Dostonbek Rustam ogli Trainee teacher of the Department of Social sciences and physical culture of the Jizzakh branch of the National University of Uzbekistan named after Mirzo Ulugbek</p>	<p><u>ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР</u> Цой Марина Петровна Доцент, кандидат экономических наук, кафедра экономики и туризма Джизакского филиала Национального университета Узбекистана имени Мирзо Улугбека</p> <p><u>РЕДАКЦИОННАЯ</u> <u>КОЛЛЕГИЯ</u> Бобоназарова Джамиля Холмуродовна Профессор, доктор экономических наук, Джизакский политехнический институт</p> <p>Самадкулов Мухаммаджон Ислом угли Заведующий кафедрой "Общие науки", доцент Янгийеровского филиала Ташкентского химико- технологического института</p> <p><u>СЕКРЕТАРЬ РЕДАКЦИИ</u> Сайтов Сироджиддин Абдувалиевич Старший преподаватель кафедры экономики и туризма Джизакского филиала Национального университета Узбекистана имени Мирзо Улугбека</p> <p><u>ПОДГОТОВКА К</u> <u>ПУБЛИКАЦИИ</u> Камолов Достонбек Рустам угли Преподаватель-стажер кафедры общественных наук и физической культуры Джизакского филиала Национального университета Узбекистана имени Мирзо Улугбека</p>	<p><u>BOSH MUHARRIR</u> Soy Marina Petrovna Jizzax filiali Iqtisodiyot va turizm kafedrası dotsenti, F. F. n. O'zbekiston Milliy Mirzo Ulug'bek universiteti</p> <p><u>TAHRIRIYAT KENGASHI</u> Bobonazarova Jamila Xolmurodovna Jizzax Politexnika instituti professori, iqtisod fanlari doktori</p> <p>Samadqulov Muxammadjon Islom o'g'li "Umumkasbiy Fanlar" kafedrası mudiri, Toshkent kimyo- texnologiya instituti Yangiyer filiali dotsenti</p> <p><u>TAHRIRIYAT KOTIBI</u> Saitov Sirojiddin Abduvalievich Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti Jizzax filiali Iqtisodiyot va turizm kafedrası katta o'qituvchisi</p> <p><u>NASHRGA</u> <u>TAYYORLOVCHI</u> Kamolov Dostonbek Rustam o'g'li Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti Jizzax filiali ijtimoiy fanlar va jismoniy madaniyat kafedrası stajyor o'qituvchisi</p>

JCWS

AUTHOR

Toshxo'jayev Shoxrux Erkin o'g'li

*Ixtisoslashtirilgan ta'lim muassasalari
agentligi tizimidagi Jizzax shahar 3-sonli
ixtisoslashtirilgan maktab internatining
Tarix fani o'qituvchisi.*

**Toshkhojayev Shokhrux Erkin
og'li**

*History teacher of specialized boarding
school No. 3 of Jizzakh city in the system
of agency of specialized educational
institutions.*

**Ташходжаев Шохрух Эркин
оглы**

*Учитель истории специализированной
школы-интерната № 3 города
Джизака в системе агентства
специализированных образовательных
учреждений.*

**©2024. Toshkhojayev Shokhrux
Erkin og'li.**

BOBURIYLAR SULOLASINING JAHON SIVILIZATSIYASIGA QO'SHGAN HISSASI

CONTRIBUTION OF BABURIAN DYNASTY TO WORLD CIVILIZATION

ВКЛАД ДИНАСТИИ БАБУРИЕВ В МИРОВУЮ ЦИВИЛИЗАЦИЮ

ANNOTATSIYA

Maqolada buyuk shoir va davlat arbobi Zahiriddin Muhammad Boburning dunyo sivilizatsiyasidagi o'rni, shaxsiyatidagi o'ziga xos fazilatlari, hayotiy tamoyillari va xalqparvarlik faoliyati haqida so'z yuritiladi. Boburning insonparvarlik g'oyalari uning Hindistondagi bunyodkorlik ishlari, mamlakatni rivojlantirishdagi hissasi va sharqona madaniyatni olib kirishdagi xizmatlari orqali yoritilgan.

ANNOTATION

The article talks about the place of the great poet and statesman Zahiruddin Muhammad Babur in the world civilization, his unique qualities, life principles and philanthropic activities. Babur's humanitarian ideas are illuminated by his creative work in India, his contribution to the development of the country and his services in bringing the oriental culture.

АННОТАЦИЯ

В статье рассказывается о роли великого поэта и государственного деятеля Захириддина Мухаммеда Бабура в мировой цивилизации, его уникальных качествах в личности, жизненных принципах и народнической деятельности. Гуманистические идеи Бабура пролили свет на его творческую работу в Индии, его вклад в развитие страны и его заслуги в привнесении восточной культуры.

KALIT SO'ZLAR

Zahiriddin Muhammad Bobur, shaxs, Bobur shaxsiyati, insonparvarlik, g'oya, temuriy, Hindiston, Sharq, sivilizatsiya.

KEYWORDS

Zahiriddin Muhammad Babur, personality, Babur personality, humanity, idea, timuriy, India, East, civilization.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА

Захириддин Мухаммад Бабура, личность, личность Бабура, гуманизм, идея, Тимурид, Индия, Восток, цивилизация.

KIRISH

Sharq dunyosi tarixida ilk Uyg'onish davri – Musulmon Renessansi davrida, bugungi O'zbekiston hududidan yetishib chiqqan buyuk mutafakkir ajdodlarimizning jahon ilm-fani va madaniyati, shuningdek, muqaddas islom dinining rivojiga qo'shgan bebaho hissasi jahon ilmiy hamjamiyati tomonidan e'tirof etilgan. O'rta asrlarning ilk davrida ulug' ajdodlarimiz tomonidan matematika, astronomiya, fizika, kimyo, geodeziya, farmakologiya, tibbiyot kabi tabiiy fanlar bilan bir qatorda, tarix, geografiya, falsafa, madaniyat, san'at va arxitektura sohalarida yaratilgan ilmiy g'oyalar va kashfiyotlar jahon ilm-fani va sivilizatsiyasining rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatgan. Hozirda bu ilmiy meros butun insoniyatning ma'naviy boyligi sifatida e'tirof etilishi shubhasizdir.

Ma'lumki, Sharq, xususan, O'rta Osiyo IX-XII va XIV-XV asrlarda ilm-fan va madaniy yuksalishning ikki muhim davrini boshidan kechirdi va bu davr jahon tomonidan munosib e'tirof etildi.[1]

Jahon ilm-fani rivojiga ulkan hissa qo'shgan Sharq allomalari orasida: Al-Xorazmiy nomi "algoritm", "algebra" kabi atamalarda abadiylashtirilgan; Koinotning tuzilishi, Yerning kattaligi va uning sharsimon shakli haqidagi ilk dalillarni keltirgan Ahmad al-Farg'oniy; Geodeziya asoschisi, Yer radiusini hisoblab chiqqan al-Beruniy vakuum tushunchasini tushuntirib, okeandan tashqarida materik mavjudligini taklif qilgan; "Tib qonunlari" bilan asrlar davomida tibbiyot fanining yo'nalishini shakllantirgan va dunyoga "Avitsenna" nomi bilan mashhur Ibn Sino; 10-asr qomusiy olimi, "Sharq Arastusi" nomi bilan mashhur Abu Nasr Forobiy; XV asrda yangi astronomik katalog yaratgan, Kopernik, Giordano Bruno, Galiley kabi buyuk olimlarning tengdoshi sanalgan Mirzo Ulug'bek; Gumanistik falsafasi bilan mashhur Alisher Navoiy; "Boburnoma" muallifi, Movarounnahr sivilizatsiyasini Sharqqa tarqatuvchi Zahiriddin Bobur; va dunyodagi birinchi turkiy tillar lug'ati "Divon-i lug'at at-turk" muallifi Mahmud al-Qoshg'ariy. Hozirgi O'zbekistondan chiqqan bu ulug' allomalar ajdodlarimizdan chuqur iftixor tuyg'usini uyg'otadi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYASI

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Islom sivilizatsiyasi markazini tashkil etish to'g'risida"gi PQ-3080-sonli qarorida qayd etilganidek, Muhammad Xorazmiy, Ahmad Farg'oniy, Abu Nasr Forobiy, Abu Rayhon Beruniy, Abu Ali Ibn Sino, Mahmud Zamaxshariy kabi buyuk mutafakkirlar merosi. Mirzo Ulug'bek ham tarixiy, ham zamonaviy sivilizatsiya rivojida katta ahamiyatga ega. Bundan tashqari, farmonda Alisher Navoiy, Zahiriddin Muhammad Bobur, Kamoliddin Behzod, Mahmud Muzahhib kabi mumtoz adabiyot namoyandalarning insonparvarlik mohiyatini chuqur o'rganish bo'yicha ilmiy izlanishlar olib borish zarurligi ta'kidlangan. Bu tadqiqotlar ajdodlarimizning boy insonparvarlik qadriyatlarini ochib berish, ma'rifat orqali jaholatga qarshi kurashish bo'yicha anjumanlar, ma'rifiy tadbirlar tashkil etishdan iborat.[2]

Smitson nomidagi Osiyo san'ati milliy muzeyida bo'lib o'tgan "Jahon sivilizatsiyasi rivojida Bobur avlodlarining o'rni" mavzusidagi 2021-yilgi ilmiy-nazariy anjumanda Zahiriddin Muhammad Bobur va uning avlodlarining jahon sivilizatsiyasiga qo'shgan hissasi haqida so'z bordi. Ushbu tadbirda amerikalik va o'zbek olimlarining Boburning Osiyo sivilizatsiyasiga ta'sirini e'tirof etish bo'yicha tadqiqotlari namoyish etildi. Boburning Afg'onistonni, keyinroq Hindistonni bosib olishi bu xalqlarning tarixiy taraqqiyotida hal qiluvchi burlish yasadi.

Boburshoh ijodiga ilmiy va adabiy qiziqish, odatda, to'rt yo'nalishda: uning siyosiy yetakchiligi, badiiy xizmatlari, "Boburnoma" va uning tarjimalari, Bobur shaxsi va jasorati tasvirlangan badiiy asarlar bo'yicha kuzatiladi. Rus va G'arb olimlari, jumladan, Veselovskiy, Ilminskiy, Erskin, Eduard Xolden, Elfinstonlar Bobur ijodiga yuqori baho berganlar. Hindistonning sobiq Bosh vaziri Javoharlal Neru o'zining "Hindistonning kashfiyoti" asarida Bobur va Boburiylarning hind va jahon sivilizatsiyasi rivojidagi rolini haqli ravishda e'tirof etgan.[3]

XVI asrdan boshlab “Boburnoma” ko‘plab tillarga, jumladan, fors, golland, ingliz, frantsuz, rus, turk, ispan, nemis tillariga tarjima qilinib, jahon miqyosida o‘rganilmoqda. Boburning hayoti va maqsadlari ko‘plab badiiy asarlarni ilhomlantirgan bo‘lib, Rashbruk Uilyamsning “O‘n oltinchi asr quruvchisi”, Haroyat Qo‘zining “Bobur-yo‘lbars”, Anna Flora Stilning “Toj kiygan darvesh” kabi nomlari Amerika va Yevropada keng e‘tirof etilgan. O‘zbek adabiyotida P.Qodirov, H.Sultonov, B.Boyqobilov kabi mualliflar Bobur merosiga bag‘ishlangan roman, hikoya va dostonlar yozgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

O‘zbekiston xalq yozuvchisi Pirimqul Qodirovning Bobur va uning avlodlari hayotiga bag‘ishlangan “Yulduzli tunlar” va “Avlodlar dovoni” romanlari dunyoning bir qancha tillarida nashr etilgan. Ingliz o‘quvchisining tarixiy romanlari uchun nima uchun Bobur va Boburiylar sulolasini tanlaganligi haqidagi savoliga yozuvchi shunday izoh berdi: “Bobur Mirzo va uning avlodlari, xususan, Akbar kabi siymolar jahon tarixida kam uchraydi. Fransuz yozuvchisi Ernest Renan o‘z vaqtida shunday degan edi. — Bu uch kishi — Bobur Mirzo, Humoyun va Akbar — bir-birlarining ishlarini g‘ayrioddiy tarzda davom ettirishgan. Darhaqiqat, ular Hindistonni gullab-yashnagan davlatga aylantirdilar, shuning uchun men buni nafaqat O‘zbekiston, balki butun Sharq xalqlari uchun ibratli voqea deb bildim”.

XV-XVI asr o‘zbek adabiyoti va madaniyati tarixida katta iz qoldirgan Zahiriddin Bobur kelajak avlodlar uchun o‘rnakdir. Buyuk Amir Temurning avlodi Bobur Mirzo Turkiston va Turondan chiqqan. Bobur o‘zbek millati to‘la shakllanib ulgurmasdanoq o‘zini turkiy xalqlar vakili deb hisoblardi. Temuriylar sulolasi Turkiston va Afg‘onistonda 150 yil, Hindistonda esa 330 yil hukmronlik qildi, bu davr asosan Boburiylar bilan bog‘liq. Bobur qisqa umr ko‘rishiga qaramay, Andijondan Hindistongacha bo‘lgan yo‘li ko‘plab tarixiy voqealar, fojialar, urushlar bilan kechgan holda jahon xaritasida o‘chmas iz qoldirdi. Oxir-oqibat o‘rnashib qolgan Hindistonda Bobur o‘zining mehr-shafqati, saxovatligi va haqiqiy insoniyligini namoyon qildi. U Hindiston tarixida

yangi davrga asos soldi - farovonlik va o‘shish davri.[4]

Boburshunos olim Hamid Sulaymon ta’kidlaganidek, Boburning Hindistonga qilgan foydasi katta bo‘lgan — u o‘zi bosib olgan yerlarni talon-toroj qilmay, tarqoq feodal davlatlarni asta-sekin birlashtirib, kuchli, birlashgan davlatga aylantirgan. Ichki feodal nizolar va diniy nizolarga barham berib, turli din va sektalarga mansub kishilar o‘rtasida tinchlikni mustahkamladi.

“Imperiyasini mustahkamlash uchun, — deb tushuntiradi Sulaymon, — Bobur yirik qurilish ishlarini olib bordi, iqtisod va madaniy hayotni jonlantirdi, atrofiga olimlar, shoirlar, rassomlar, me’morlar, hunarmandlarni to‘pladi, ularning yaxshi ta’minlanishini ta’minladi. shaharsozlik, savdo va sug‘orish ishlariga alohida e‘tibor qaratgan, shahar va qishloqlarda bog‘ va istirohat bog‘lari barpo etgan, Agradagi Hasht Behisht bog‘i, Xilvatxona, Zarafshon bog‘i va O‘rom bog‘i (keyinchalik inglizlar tomonidan Rambag‘ deb o‘zgartirilgan) Bobur hissalarining yorqin namunalaridir, shuningdek, Sekridagi Fath bog‘i, Dibalpurdagi Nilufar bog‘i va Nazar bog‘i bugungi kunda Hindistonning eng go‘zal va yaxshi saqlanib qolgan joylaridan biri bo‘lib qolmoqda.

Hindiston tarixining ko‘zga ko‘ringan arbobi Javoharla‘l Neru Boburning xizmatlarini e‘tirof etib, shunday dedi: “Bobur kelishi bilan Hindiston yangi sulola boshqaruvidagi qudratli imperiyaga aylandi, Yevropadan bostirib kirish xavfi yoki ehtimolini deyarli nolga tushirdi”.[5]

Bobur Hindistonda keng ko‘lamli qurilish va shaharsozlik loyihalarini amalga oshirdi, hovuzlar, bog‘lar, hammomlar, muhtasham inshootlar qurdi. U mamlakatni yam-yashil bog‘larga aylantirish va ajoyib shaharlar qurishda mahalliy hind hunarmandlarini ishlagan. Bobur Hindistonni ham adolat bilan boshqargan, parchalanib ketgan viloyatlarni markazlashtirgan, dinsizlar solig‘ini bekor qilgan, sati (vafot etgan erlari bilan birga bevalarni yoqish) amaliyotini taqiqlagan, kiyim-kechak odatlarini yaxshilagan, ijodkor va san’atkorlarni qo‘llab-quvvatlagan, mahalliy an‘ana va qadriyatlarga hurmat ko‘rsatgan. U muvaffaqiyatli siyosatni samarali amalga oshirdi

va kamchiliklarni bartaraf etdi, Hindistonni madaniy jihatdan boy va go'zal mintaqaga aylantirdi.

Bobur adolatsizlik va zulmga qat'iy qarshi turdi, ikkiyuzlamachilik, yolg'on va xiyonatga duch kelganda qat'iy chora ko'rdi. Bobur o'zining "yaxshilik" taqozosi bilan she'rida o'zining hayotiy tamoyillarini shunday ifodalagan: "Hammaga yaxshilik qil, bundan yaxshisi yo'q, "Yaxshilik mana shu odamdan", deydilar". she'riy satrlarida ham, "Boburnoma" nomli xotirasida bayon etilgan voqealarda ham yaqqol namoyon bo'lib, bu tamoyilga sodiqligi eng qiyin sharoitlarda ham namoyon bo'ladi.

Boburning olijanob fe'l-atvori, adolatligi, kamtarligi uning Kobul yo'lidagi mashaqqatli yurishlarida ayniqsa yaqqol namoyon bo'ladi. U askarlarining mashaqqatlarini baham ko'rdi, ular bilan birga qorda yurib, og'ir sharoitlarda tunni o'tkazdi. U askarlari qiyinchiliklarni boshdan kechirayotganda ilqlilik va dam olishni sharmandalik deb hisoblab, o'z odamlari sovuqda azob chekayotganda qulay dam olishni rad etdi.

"Boburnoma"ni ko'chirib yozgan kotib Boburning sakkizta xislatini ajratib ko'rsatgan: "...Unda sakkizta olijanob fazilat bor edi: birinchidan, zodagon nasl-nasabi; ikkinchidan, uning buyuk ambitsiyalari; uchinchidan, uning hududlarni bosib olish qobiliyati; to'rtinchidan, uning o'sha hududlarda tartibni saqlash qobiliyati; beshinchidan, rivojlanishga intilishi; oltinchidan, uning Alloh bandalarining farovonligiga intilishi; yettinchidan, askarlari qalbini zabt eta olishi; sakkizinchidan, uning adolatga sadoqati". Bobur olijanoblik, saxovatpeshalik, harbiy jasorat, farovonlik va adolatga e'tibor, yetakchilik bilan ajralib turardi.[6]

Boburning insoniyligi ayollarga bo'lgan hurmati va g'amxo'rliqi, xususan, onasi Eson Davlatbegimga chuqur hurmati, singlisi Xonzoda begimning taqdiriga rahm-shafqat ko'rsatishida ham namoyon bo'ldi.

Bobur yolg'onchi kimsalar tufayli ko'p xiyonat va mashaqqatlarni boshidan kechirdi, lekin bu qiyinchiliklar uning olijanob fazilatlarini kamaytirmadi. Buning o'rniga, u ta'kidlaganidek, u ajdodlari an'analariga sodiq qoldi. U xalq hikmatini

o'z bag'riga oldi: "Yaxshilik qil, suvga tashla, baliq bilmasa, Yaratgan biladi". Bobur o'zining hayotiy tajribasidan o'zining hikmatli xulosalarini ishlab chiqdi, ya'ni: "O'zgalar qoldirgan ezgu odatlarga amal qilish kerak, agar ota yomonlik qilgan bo'lsa, uning o'rnini ezgu amallar bilan to'ldirish kerak".

"Boburnoma"da bu falsafani ko'rsatadigan ko'plab misollar mavjud. Bobur akasi Jahongir Mirzo bilan raqobatda ham xiyonat va shafqatsizlikdan tiyildi. Ba'zan Bobur o'z xatolarini ochiq tan olar, ulardan saboq olar, ularni takrorlamaslikka intilardi. Jumladan, u "Andijon"dan ikkinchi bor mag'lubiyatga uchraganini "shoshilinch qarori" bilan bog'ladi. Uning kamchiliklarini tan olish va ulardan to'g'ri saboq olish qobiliyati bugungi yoshlar uchun juda dolzarb bo'lib qolayotgan insonparvarlik tuyg'usini aks ettiradi.[7]

XULOSA

Bobur Vatan tuyg'usini inson qalbini yoritib turuvchi ko'zga ko'rinmas mo'jiza sifatida ta'riflagan, inson taqdirining "tushgan bargdek" mo'rtligini o'tmish voqealari orqali mahorat bilan ifodalagan. U hayotning mazmuni haqida fikr yuritir ekan, meditatsiyalariga donolik qo'shdi. Bobur ham donishmandlar kabi "Umrni shon-shuhrat bilan eslash kerak" deb hisoblagan: "Umrndan maqsad – bu dunyoda o'z merosini qoldirmoqdir. Kimning hikmati bor bo'lsa, nega odamlarni yomon so'zlashdan qaytaradigan ish qilmasin. Agar kimdir aqli ravshan bo'lsa, nega buni amalga oshirgandan so'ng, odamlar buni munosib deb aytishadi?

Bobur nafaqat milliy yetakchi, balki bunyodkor aql sifatida ham beqiyos siymodir. Uning hayoti va faoliyati insonning sabr-toqati va chidamliligi namunasidir. U o'zining yuksak insoniy g'oyalari va xatti-harakatlari bilan Vatanidan uzoqda hayotning og'ir sinovlarini yengdi. U podshoh sifatida buyuk imperiya qurdi, ijodkor sifatida jahon sivilizatsiyasiga salmoqli hissa qo'shib, o'zining beqiyos iste'dodini namoyon etdi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Qudratullaev X. Bobur buyukligining qirralari. "O'zbekiston adabiyoti va san'ati", 2010-yil 7-son.
2. Qudratullayev H. Boburning davlatchilik siyosati va diplomatiyasi. Toshkent. Sharq. 2011 24-bet
3. R.Shamsuddinov. Buyuk boburiylar saltanati va uning jahon tamaddunidagi o'rni. "Vodiynoma", 3/2017/ 11.
4. Zahiriddin Muhammad Bobur. Boburnom a. Toshkent. "O'qituvchi" – 2008-yil.
5. Qudratullayev H. Boburning davlatchilik siyosati va diplomatiyasi. Tosh. "Sharq". 2011-yil
6. Vahob Rahmonov "Ma'rifat" gazetasi 2008-yil.
7. Tarixiy manbashunoslik muammolari. Toshkent. 2008-yil.